

THƠ
HÀN MẠC TỬ

CÙNG ĐỌC, CÙNG CHIA SẺ

Tên sách : THƠ HÀN-MẶC-TỬ

Tác giả : HÀN-MẶC-TỬ

Nguồn sách : Sa-Đéc (TVE4U)

Đánh máy : sonola123

Kiểm tra chính tả : Nguyễn Huyền Thương,
Phạm Thị Dạ Tường, Nguyễn Thị Huyền

Biên tập ebook : Thư Vĩ

Ngày hoàn thành : 10/12/2019

**Ebook này được thực hiện theo dự án phi lợi nhuận
« SỔ HÓA 1000 QUYỂN SÁCH VIỆT MỘT THỜI VANG
BÓNG » của diễn đàn TVE-4U.ORG**

**Cảm ơn tác giả HÀN-MẶC-TỬ đã chia sẻ với bạn đọc
những kiến thức quý giá.**

MỤC LỤC

TỰA

I. THƠ ĐƯỜNG LUẬT

- 1) ĐÀN NGUYỆT
- 2) BUỒN THU
- 3) NHỚ TRƯỜNG-XUYỀN
- 4) ĐÊM KHÔNG NGỦ
- 5) CHÙA HOANG
- 6) GÁI Ở CHÙA
- 7) MỘT NỬA TRĂNG

II. GÁI QUÊ

- 1) TÌNH QUÊ
- 2) BẾN LỄN
- 3) ÂM-THẦM

III. ĐAU THƯƠNG

- 1) DALAT TRẮNG MỜ
- 2) TỐI TÂN HÔN
- 3) HUYỀN-ẢO
- 4) MÙA XUÂN CHÍN
- 5) THỜI-GIAN
- 6) ĐÔI TA
- 7) CAO HỨNG
- 8) ĐÂY THÔN VĨ-GIA
- 9) NHỮNG GIỌT LỆ
- 10) GHEN
- 11) CUỐI THU

- 12) ĐÀN NGỌC
- 13) LƯU-LUYẾN
- 14) HÃY NHẬP HỒN EM
- 15) SẦU VẠN CỐ
- 16) NỖI BUỒN VÔ DUYÊN
- 17) MUÔN NĂM SẦU-THẨM
- 18) TRƯỜNG TƯƠNG TƯ
- 19) NGỦ VỚI TRĂNG
- 20) TRÚT LINH-HỒN
- 21) MỘT MIỆNG TRĂNG
- 22) BIỂN HỒN TA
- 23) HỒN LÀ AI
- 24) CÔ-LIÊU
- 25) SÁNG-LÁNG
- 26) HỒN LÌA KHỎI XÁC
- 27) SIÊU-THOÁT
- 28) NGOÀI VŨ-TRỤ
- 29) KHÓI-HƯƠNG TAN

IV. XUÂN NHƯ Ý

THAY LỜI TỰA

- 1) RA ĐỜI
- 2) ĐIỂM LẠ
- 3) NGUỒN THƠM
- 4) XUÂN ĐẦU TIÊN
- 5) ĐÊM XUÂN CẦU-NGUYỆN
- 6) NHỚ-THƯƠNG
- 7) THÁNH-NỮ ĐỒNG TRINH MARIA

8) NÀY ĐÂY LỜI NGỌC SONG SONG

9) SAY CHẾT ĐÊM NAY

10) PHAN-THIỆT ! PHAN-THIỆT !

11) ĐỪNG CHO LÒNG BAY XA

HÀN-MẶC-TỬ

THƠ

TỰA

Ai nói vườn trăng là nói vườn mơ. Ai nói bến mộng là nói bến tình. Người thơ là khách lạ đi giữa nguồn trong-trẻo.

Trên đầu Người là cao cả, vô biên và vô lượng ; chung-quanh người là mơn-trón với yêu-đương vây phủ bởi trăm giây quyến-luyến – làm bằng êm-dịu, làm bằng thanh-bai... Gió phương mô đẩy-đưa Người đến bờ xa-lạ, đầy trinh-tiết và đầy thình-sắc. Người dừng lại để hái những lá tinh-hoa. Người nín lặng để mà nghe tiếng trăng reo vang vang như tiếng châu-báu vỡ lở. À ra Người cũng đại-dột hốt vàng rơi bọc trong vạt áo.

Trí Người đã dâng cao và thơ người dâng cao hơn nữa. Thì ra Người đang say-sưa đi trong Mơ-ước, trong Huyền-diệu, trong Sáng-láng và vượt hẳn ra ngoài Hư-linh...

*

Tôi làm thơ ?

Nghĩa là tôi nhấn một cung đàn, bấm một đường tơ, rung-rinh một làn ánh-sáng.

Anh sẽ thấy hơi đàn lả-lướt theo hơi thở của hồn tôi và chìm theo những sóng điện nóng ran trút xuống bởi năm đầu ngón tay uyển-chuyển.

Anh sẽ run theo khúc ngân-ngã của tơ đồng, sẽ để mặc cho giai-âm rền-rĩ nuôi không ngưng.

Và anh sẽ cảm-giác lạ, nhìn không chớp mắt khi một tia-sáng xôn-xao lại có vì Sao vỡ. Những thứ ấy là âm-diệu

*của thơ tôi, âm-điệu thiêng-liêng tạo ra trong khi máu
cuồng rên vang dưới ngòi bút.*

Tôi làm thơ ?

*Nghĩa là tôi yếu-đuối quá ! Tôi bị cám-dỗ. Tôi phản lại
tất cả những gì mà lòng tôi, máu tôi, hồn tôi đều hết sức
giữ bí-mật.*

Và nghĩa là tôi đã mất trí, tôi phát điên.

*Nàng đánh tôi đau quá, tôi bật ra tiếng khóc, tiếng gào,
tiếng rú... Có ai ngăn-cản được tiếng lòng tôi ?*

*Tôi đã sống mãnh-liệt và đầy-đủ. Sống bằng tim, bằng
phổi, bằng máu, bằng lệ, bằng hồn. Tôi đã phát-triển hết cả
cảm-giác của Tình-yêu. Tôi đã vui, buồn, giận, hờn đến gần
đứt sự sống.*

Thôi mời cô cứ vào...

*Ánh-sáng lạ trong thơ tôi sẽ làm cho gò má cô đỏ gấc.
Và một khi cô đã vào là cô sẽ lạc, vì vườn thơ tôi rộng rinh,
không bờ-bến. Càng đi xa càng ớn-lạnh...*

HÀN MẶC TỬ

I. THƠ ĐƯỜNG LUẬT

1) ĐÀN NGUYỆT

Hỏi chớ mấy tuổi ? Đáp mười lăm.
Non nước từng phen nổi tiếng-tăm.
Bạt-mạng đàn chơi đau nửa kiếp,
Đồng-tâm tơ buộc chặt quanh năm.
Chường mình trước án trông đầy-đặn,
Nép mặt trong hoa nói thì-thăm.
Mười khúc đoạn-trường say chưa tỉnh,
Thuyền ai thấp-thỏm muốn ôm cầm !

2) BUỒN THU

Ấp-úng không ra được nửa lời
Tình thu bi-thiết lắm thu ơi !
Vội-vàng cánh nhạn bay đi trớt,
Hiu-hắt hơi may thoảng lại rồi...
Năm găng đã không thành mộng được,
Ngâm tràn cho đỡ chút buồn thôi :
Ngàn trùng bóng liễu trông xanh ngát,
Cảnh sắp về đông mắt lệ rơi.

3) NHỚ TRƯỜNG-XUYÊN

Trường-xuyên ơi ! Trường-xuyên ơi !
Viết chẳng nên câu nói ghen lời.
Mây nước bao-la tình lằng-lặng
Gió sương mờ-mịt nhớ chơi-vơi.
Tương-tư mộng thấy năm canh mộng,

Luyến-ái trời vương bốn phía trời.
Đây nhớ đây thương mình tẻ quá
Có ai khăng-khít lại quên ai !

4) ĐÊM KHÔNG NGỦ

Non sông bốn mặt ngủ mơ-màng,
Thức chỉ mình ta dạ chẳng an.
Bóng nguyệt leo song sờ-sẫm gối
Gió thu lọt cửa cọ-mài chần.
Khóc giùm thân-thể hoa rơi lệ,
Buồn giúp công-danh dễ dạo đàn.
Chối dậy nôm-na vài điệu cũ
Năm canh tâm-sự vẫn chưa tàn...

5) CHÙA HOANG

Chùa không sư tụng cảnh buồn teo !
Cốt phật còn đây chuỗi phật đâu ?
Réo-rắt cảnh thông thay kệ đọc,
Lập-lòe bóng đóm thể đèn treo.
Hương rầu khói lạnh năm ngơ-ngác,
Vách chán đêm sông đứng dãi-dầu.
Rửa cũng tro gan cùng tuế-nguyệt...
Quanh thềm khắc-khoải giọng quyên kêu.

6) GÁI Ở CHÙA

Rừng thiền thấp-thoáng dạng quần thoa
Khuê-các trâm-anh cũng rửa à ?
Mùi tục chưa chi mà vội chán !

Cuộc đời mới thế đã lo xa !
Nhặt mùi son-phấn say mùi đạo,
Chán cảnh phiền-ba mẩn cảnh chùa.
Dì nguyệt trở-trêu lòng dạ thiểm !
Trăm năm nở để thiệt-thời hoa !

7) MỘT NỬA TRẮNG

Hôm nay có một nửa trắng thôi,
Một nửa trắng ai cắn vỡ rồi !
Ta nhớ mình xa thương đứt ruột !
Gió làm nên tội buổi chia-phôi !

II. GÁI QUÊ

1) TÌNH QUÊ

Trước sân anh thơ-thần,
Đăm đăm trông nhận về ;
Mây chiều còn phiêu-bạt
Lang-thang trên đôi quê ;
Gió chiều quên ngừng lại,
Giòng nước luôn trôi đi...
Ngàn lau không tiếng nói
Lòng anh dường đê-mê.
Cách nhau ngàn vạn dặm
Nhớ chi đến trắng thề.
Dầu ai không mong đợi,
Dầu ai không lắng nghe
Tiếng buồn trong sương đục,
Tiếng hờn trong lũy tre.
Dưới trời thu man-mác
Bàng-bạc khắp sơn khê.
Dầu ai trên bờ liễu
Dầu ai dưới cành lê...
Vội ngày xanh hờ-hững
Cố quên tình phu-thê,
Trong khi nhìn mây nước
Lòng xuân cũng náo-nề...

2) BẾN LỄN

Trăng năm sóng-soài trên cành liễu,

Đợi gió đông về để lả-lơi.
Hoa lá ngây tình không muốn động
Lòng em hồi-hộp, chị Hằng ơi !
Trong khóm vi-lau rào-rạt mãi...
Tiếng lòng ai nói sao im đi ?
Ô kìa, bóng nguyệt trần-truồng tắm,
Lộ cái khuôn vàng dưới đáy khe...
Vô tình để gió hôn lên má
Bẽn-lẽn làm sao lúc nửa đêm.
Em sợ lang-quân em biết được,
Nghĩ-ngờ tới cái tiết-trinh em.

3) ÂM-THÂM

Từ gió xuân đi gió hạ về,
Anh thường gởi-gắm mối tình quê
Bên em, mỗi lúc trên đường cái,
Hóng mát cho lòng được thỏa-thuê.
Em có ngờ đâu trong những đêm
Trăng ngà giải bóng, mặt hồ êm,
Anh đi thơ-thẩn như ngây-dại,
Hứng lấy hương nồng trong áo em...
Bên khóm thùy-dương em thướt-tha.
Bên này bờ liễu anh trông qua,
Say-mơ vương phải mùi hương ướp,
Yêu cái môi hường chẳng nói ra...
Độ ấy xuân về em lớn lên,
Thấy anh em đã biết làm duyên.

Nhưng thời-gian vẫn trôi đi mãi,
Yêu-dấu lòng anh ôm hận riêng.

III. ĐAU THƯƠNG

1) DALAT TRẮNG MỜ

Đây phút thiêng-liêng đã khởi đầu :
Trời mờ trong cảnh thực huyền mơ !
Trăng sao đăm-đuối trong sương nhạt,
Như đón từ xa một ý thơ.

Ai hãy làm thinh chớ nói nhiều,
Để nghe dưới đáy nước hồ reo ;
Để nghe tơ liễu run trong gió,
Và để xem trời giải nghĩa yêu...

Hàng thông lấp-loáng đứng trong im,
Cành lá in như đã lặng chìm.
Hư thực làm sao phân-biệt được !
Sông Ngân-hà nổi giữa màn đêm.
Cả trời say nhuộm một màu trắng,
Và cả lòng tôi chẳng nói rằng.
Không một tiếng gì nghe động-chạm,
Dẫu là tiếng vỗ của sao băng...

2) TÔI TÂN HÔN

Là sợi đường tơ dọi quá trắng,
Là bao nhiêu ngọc cũng chưa bằng,
Cả và thế-giới như không có :
Một vẻ yêu là một vẻ tân.

Đã có khi nào cô ước-mơ
Rồi đây khai mạc cuộc đời thơ...

Bằng đêm hôm ấy, êm như rót
Lời mật vào tai ngọt sừng-sờ !
Nhưng cái gì thơm đã tới kề,
Tôi e tình-tứ bớt say-mê,
Không còn ý-nhị ban đầu nữa ;
Sẽ chán-chường và sẽ chán-chê.
Cho nên tôi tưởng tối tân hôn
Chưa tới, còn xa để được buồn...
Để sống trong niềm thương-nhớ đã,
Để còn mượn-tượng đến giai-nhân.

3) HUYỀN-ẢO

Mới lớn lên trăng đã thẹn-thò,
Thơm như tình-ái của ni-cô.
Gió say lướt-mướt trong màu sáng.
Hoa với tôi đều cảm-động sơ.
Đang khi mầu-nhiệm phủ ban đêm,
Có thứ gì rơi giữa khoảng im
- Rơi tự thượng tầng không-khí xuống,
Tiếng vang nhẹ-nhẹ dội vào tim.
Tôi với hồn hoa vẫn nín thinh,
Ngấm-ngấm trao đổi những ân-tình,
Để thêm ấm-áp nguồn tơ-tưởng,
Để bóng trời khuya bớt giạt mình.
Từ đầu canh một đến canh tư,
Tôi thấy trăng mơ biến-hóa như
Hương-khói ở đâu ngoài xứ mộng,

Cứ là mỗi phút mỗi nên thơ.

Ánh trăng mỏng quá không che nổi,
Những vè xanh xao của mặt hồ ;
Những nét buồn buồn tơ liễu rủ ;
Những lời năn-nỉ của hư-vô.

Không-gian đầy-đặc toàn trắng cả :
Tôi cũng trắng mà nàng cũng trắng.
Mỗi ảnh mỗi hình thêm phiêu-diêu,
Nàng xa tôi quá nói nghe chẳng ?

4) MÙA XUÂN CHÍN

Trong làn nắng ửng khói mơ tan.
Đôi mái nhà tranh lấm-tấm vàng.
Sột-soạt gió trêu tà áo biếc,
Trên giàn thiên-lý, bóng xuân sang.

Sóng cỏ xanh tươi gợn tới trời.
Bao cô thôn-nữ hát trên đồi :
- Ngày mai trong đám xuân xanh ấy,
Có kẻ theo chồng bỏ cuộc chơi.

Tiếng ca vất-vẻo lưng-chừng núi,
Hồn-hển như lời của nước mây.
Thăm-thì với ai ngồi dưới trúc,
Nghe ra ý-vị và thơ-ngây.

Khách xa, gặp lúc mùa xuân chín,
Lòng trí băng-khuâng sức nhớ làng :
- « Chị ấy năm nay còn gánh thóc
« Dọc bờ sông trắng nắng chan chan ?... »

5) THỜI-GIAN

Còn đâu trắng-lệ những thời xanh,
Mùi-vị thơm-tho một ái-tình.
Đổ kiếm cho ra trong lớp bụi
Ít nhiều hơi-hám của kiên-trinh.

Đừng tưởng ngàn xưa còn phảng-phất
Nơi làn gió nhẹ lúc ban đêm.
Hồn xưa tự ấy không về nữa :
Ở cõi hư-vô dấu đã chìm.

Chỉ có trăng sao là bất diệt,
Cái gì khác nữa thảy đi qua.
Tây Thi nàng hỏi bao nhiêu tuổi,
Vẻ đẹp mê tơi vẫn nồn-nà ?

Tôi lạy muôn vì tinh-tú nhé,
Xin đừng luân-chuyển để thời-gian
Chậm đi, cho kẻ tôi yêu-dấu
Vẫn giữ màu tươi một mỹ-nhân.

6) ĐÔI TA

Mà anh hay em trong tim đều rạn,
Đều chôn sâu hình-ảnh một người mơ !
Bây giờ đây quẩn-quít, hiện bây giờ
Chỉ biết có đôi ta là đang sống,
Đang cho nhau ngọt-ngào và đang mộng ;
Cố làm lơ không biết đến thời-gian,
Đến bông hoa tàn-tạ với trăng ngàn,
Đến những tình-duyên chung quanh thất vọng :

- Nhiều hành-tinh tan đi vì đã lỏng.
Ôi muôn năm ! Giấc mộng đã đời chưa ?
Lúc ấy sóng triều rền-rĩ chưa bưa.
Cứ nhắm mắt, cứ yêu nhau như chết,
Cứ sáng-sốt, tê-mê và rủ liệt,
Đừng nghe chi âm-hưởng địa-cầu đang
Vỡ toang ra từng mảnh, cả không-gian,
Cả thời-gian, từ tạo thiên lập địa
Đều trộn-trạo, điều-hòa và xí-xóa,
Thành hư-không như tình-ái đôi ta...

7) CAO HỨNG

Tôi làm trăng cổ-độ,
Lượng trời rộng bao-la.
Tôi làm Tô đông Pha
Đàn tương-tư lạc điệu.
Thơ tôi thương huyền-diệu.
Mọc lên đạo từ-bi.
Tôi bắt chước Hi Di
Ngủ một trăm ngày dậy.
Xem mặt trời đang cháy
Là điềm có tiên-tri.
Tôi thấy nàng Tây Thi
Giặt sa trên bàn thạch.
Tôi yêu trời nguyệt-bạch,
Tôi say màu thanh-thiên,
Tôi ưng ả thuyền-quyên

Ở trong pho tình-sử.
Cho tôi hoa đèn ngự,
Cho tôi lòng ni-cô,
Xuân trên má nường Tho
Ngon như tình mới cần.

8) ĐÂY THÔN VĨ-GIA

Sao anh không về chơi thôn Vĩ ?
Nhìn nắng hàng cau nắng mới lên.
Vườn ai mướt quá, xanh như ngọc
Lá trúc che ngang mặt chữ điền.
Gió theo lối gió, mây đường mây,
Dòng nước buồn thiu, hoa bắp lay...
Thuyền ai đậu bến sông Trăng đó,
Có chở trăng về kịp tối nay ?
Mơ khách đường xa, khách đường xa,
Áo em trắng quá nhìn không ra...
Ở đây sương-khói mờ nhân-ảnh,
Ai biết tình ai có đậm-đà ?

9) NHỮNG GIỌT LỆ

Trời hỡi, bao giờ tôi chết đi ?
Bao giờ tôi hết được yêu-vì,
Bao giờ mặt nhật tan thành máu,
Và khối lòng tôi cứng tợ si ?
Họ đã xa rồi khôn níu lại,
Lòng thương chưa đã, mền chưa bưa...

Người đi, một nửa hồn tôi mất,
Một nửa hồn tôi bỗng đại-khờ.
Tôi vẫn còn đây hay ở đâu ?
Ai đem tôi bỏ dưới trời sâu ?
Sao bông phượng nở trong màu huyết,
Nhỏ xuống lòng tôi những giọt châu ?

10) GHEN

Ta ném mình đi theo gió trắng :
Lòng ta tản khắp bốn phương trời.
Cửu trùng là chốn xa-xôi lạ,
Chim én làm sao bay đến nơi ?
Chiếc tàu chở cả một đêm trăng,
Muôn ánh sao ngời chói thẳng băng.
Muôn sợi hương-trầm say bối-rối,
Muôn vàn thần-thánh sống cao-sang.
Giây-phút, ôi chao ! nguồn cực lạc,
Tình tôi ghen hết thú vô biên.
Ai cho châu-báu, cho thịnh-sắc,
Miệng lưỡi khô-khan hết cả thềm.

11) CUỐI THU

Lựa trời ai dệt với ai căng,
Ai thả chim bay đến Quảng-hàn,
Và ai gánh máu đi trên tuyết,
Mảnh áo da cừu ngấm nở-nang.
Mây vẽ hăng-hà sa-số lệ,

Là nguồn ly-biệt giữa cô-đơn.
Sao không tô-điểm nên sương-khói,
Trong cõi lòng tôi buổi chập-chờn.

Đây bãi cô-liêu lạnh hững-hờ,
Với buồn phơn-phớt, vắng trơ-vơ.
Cây gù mảnh-khảnh run cầm-cập,
Điểm báo thu vàng gầy xác-xơ.

Thu héo nức thành những tiếng khô.
Một vì sao lạ mọc phương mô ?
Người thơ chưa thấy ra đời nhĩ ?
Trinh-bạch ai chôn tận đáy mồ ?

12) ĐÀN NGỌC

Điện Hàm-chương mai hoa còn rớt ngọc,
Xiêm-nghe nàng ven-vén để hương lay,
Nốc đi cho làn phấn điểm màu say,
Cho rúng động toàn thân người rớm khóc.

Rồi muôn xuân đã nư chiều thốn-thức,
Đều run lên như thể tắm hồn mơ.
Ai reo chi thương-tiết giữa đường tơ,
Cho lỡ-dở vang lên từng tiếng nức !

Nguồn sáng-láng lờ đi trong sự thật,
Trong ảo-huyền và trong cả mê-ly.
Ai nữ nào cắt-nghĩa tới hàng mi :
Là ứ lại, là trào ra nước mắt.

Bằng trăm tiếng vẽ ra trăm màu-sắc,
Với đôi tay nàng trút hết ê-mê.

Dạ-lan-hương bùng mở cánh e-dè,
Trong khúc nhạc rên đều hơi gió rớt.

Đàn ngọc đã rít lên chiều nả-nót
Tôi kêu-rêu van-khóc lạy nàng thôi !
Hãy uống đi cốc rượu ngấm đầy hơi,
Chan-chứa vị nồng-say đêm hợp cần.

Nàng ! Lạy Nàng ! hãy nghe tôi cầu-khẩn :
Hãy khoan tay cầm lại trí tương-tư,
Đang chờn-vờn trong nguồn sáng ngất ngư,
Đang lướt-mướt ở trong màu hoa-lệ.

Trên cung bực hăm mau niềm ngọc kể,
Với lòng run ngưng hết cả thanh-âm,
Cho lững-lờ chơi-với điệu phong-cầm,
Cho tôi bớt bồi-hồi trong một phút.

13) LƯU-LUYẾN

Chứa gặp nhau mà đã biệt-ly,
Hồn anh theo dõi bóng em đi.
Hồn anh sẽ nhập trong luồng gió,
Lưu-luyến bên em chẳng nói gì.

Thơ em cũng giống lòng em vậy,
Là nghĩa thơm-tho như ánh trăng,
Mềm-mại như lời tơ liễu rủ,
Âm-thầm trong áng gió bần-khoăn.

Anh đã ngâm và đã thuộc lâu
Cả người rung-động bởi thương-đau,
Bởi vì mê-mẩn vì khoan-khoái,

Anh cần lời thơ để máu trào...

Lời thơ ngậm cứng, không rền-rĩ,

Mà máu tim anh vọt láng-lai.

Thơ ở trong lòng reo chẳng ngớt,

Tiếng vang tha-thiết dội khắp nơi.

Em đã nghe qua, em đã hay,

Tình anh sao phải chứng mê-say,

Anh điên anh nói như người dại

Van lạy không-gian xóa những ngày...

Những ngày đau-khổ nhuộm buồn-thiu,

Những áng mây lam cuốn dập-dìu,

Những mảnh nhạc vàng rơi lả-tả,

Những niềm run-rẩy của đêm yêu.

Anh đứng cách xa hàng thế-giới,

Lặng nhìn trong mộng miệng em cười.

Em cười anh cũng cười theo nữa,

Để nhẩn hồn em đã tới nơi.

14) HÃY NHẬP HỒN EM

Đừng nhắc-nhở tên anh ngoài lỗ miệng,

Vì gió hương nghe được rỉ thầm hoa.

- Lộ mất rồi tâm-sự của đôi ta

Chưa hề nói cho một ai nghe biết,

Chưa hề dặn ngày mai rồi tiễn-biệt,

Chưa khi nào đọc đến chữ chia-ly.

Bỗng đêm nay, trước cửa bóng trăng quỳ,

Sấp mặt xuống uốn mình theo dáng liễu.

Lời nguyện ngẫm xanh như màu huyền-diệu,
Nảo-nề lòng viễn-khách giữa cơn mơ.
Trời từ-bi cảm-động ứa sương mờ,
Sai gió lại lay hồn trong kẽ lá
Trăng choáng-váng với hoa tàn cùng ngã
Anh đoán chừng cơn ấy em ngắt đi.
Khổ lòng chưa, em hỡi ! Mong tình si
Cuồng-dại quá, khiến nước mây sương-sượng.
Nhưng qua rồi những phút-giây tơ-tưởng,
Anh nhìn trăng lỏn-lẻn đậu ngành cao.
Phải giờ này đang lúc em chiêm-bao,
Vì chính giờ này anh đang yêu thiết,
- Em, hãy nhập hồn em trong bóng nguyệt.

15) SẦU VẠN CỐ

Lòng ta sầu-thảm hơn mùa lạnh,
Hơn hết u-buồn của nước mây,
Của những tình duyên thương lỡ-dở,
Của lời rên-siết gió heo may.
Cho ta nhận lấy không đền-đáp,
Ơn trọng thiêng-liêng xuống bởi trời,
Bằng tiếng kêu-gào say chẽnh-choáng,
Bằng tim, bằng phổi nóng như sôi.
Và sóng buồn dâng ngập cả hồn,
Lan-tràn đến bến mộng tân hôn.
Khóe cười nức-nở nơi đầu miệng,
Là nghĩa, trời ơi, nghĩa héo don.

16) NỖI BUỒN VÔ DUYÊN

Sầu lên cho tới ngàn khơi,
Ai đâu ráo lệ, chưa lời nói ra.
Chiều nay tàn-tạ hồn hoa,
Nhớ Thương Thương quá xót-xa tâm-bào !
Tiếng buồn đem trộn tiêu-tao,
Bóng em chờn-chợn trong bao nhiêu màu.
Nghe ai xé lụa mà đau,
Gió than niềm gió biết đâu hẹn-hò !
Đừng ai nói để thương cho...
Lỡ ra lạnh-nhạt đèn-bù sao cam.
Chiều nay chẳng có mưa dầm,
Mình sao nước mắt lại đầm-đìa tuôn ?
Ồ ra lụy ngọc nôn nôn,
Có bao giờ hết nỗi buồn vô duyên !

17) MUÔN NĂM SẦU-THẨM

Nàng hỡi nàng muôn năm sầu-thẩm,
Nhớ thương còn một năm xương thôi !
Thân tàn ma dại đi rồi,
Rầu-rầu nước mắt bồi-bồi ruột gan.
Nghe hơi gió ôm ngang lấy gió,
Tưởng chừng như trong đó có hương
Của người mình nhớ mình thương...
Nào hay gió tạt chẳng vương-vấn gì.
Nhớ lắm lúc như si như dại,
Nhớ làm sao bài-hoài tay chân !
Nhớ hàm răng, nhớ hàm răng,

Mà ngày nào đó vẫn khăn-khít nhiều.
Dầu đau-đớn vì điều phụ-rẫy,
Nhưng mà ta không lấy làm đều.
Trăm năm vẫn một lòng yêu,
Và còn yêu mãi rất nhiều, em ơi...

18) TRƯỜNG TƯƠNG TƯ

Hiếu gì không ý-nghĩa của trời thơ,
Của hương hoa trong trắng nhờn-nhọt bấy,
Của lời câm muôn vì sao áy-náy,
Hiếu gì không em hỡi ! hiếu gì không ?
Anh ngâm-ngà để mở rộng cửa lòng,
Cho trăng xuân tràn-trề say chơi-với,
Cho nắng hường vãn-vương muôn ngàn sợi :
- Cho em buồn, trời đất ứa sương khuya,
Để em buồn, để em nghiệm cho ra
Cái gì kết lại mới thành tinh-tú ?
Và uyên-ương bởi đâu không đoàn-tụ ?
Và tình yêu sao lại dở-dang chi ?
Và vì đâu, gió gọi giạt lời đi ?
- Lời đi qua một chiều trong kẽ lá,
Một làn hương mới nửa lừng sa-ngã,
Anh nếm rồi ý-vị của làn mơ.
Lệ Kiều ơi ! em còn giữ ý thơ,
Trong đôi mắt mùa thu trong leo-lẻo,
Ở xa-xôi lặng nhìn anh khô-héo.
Bên kia trời, hãy chụp cả hồn anh.
Hãy van-lơn ở dưới chân Bàn-thành,

Cho yêu-ma muôn năm vùng trở dậy,
Náo không-gian cho lửa lòng bùng cháy,
Và để cho kinh-động đến người tiên,
Đang say-sưa trong thế-giới Hảo-huyền,
Đang trưng-giễn ở trên sông Ngân-biếc...

Anh rõ trước sẽ có ngày cách-biệt,
Ngó như gần, song vẫn thiết xa khơi !
Lau mắt đi, đừng cho lệ đầy vơi.
Hãy mừng-tượng một người thơ đang sống
Trong im-lìm, lẻ-loi trong dãy động.
- Cũng hình như, em hỡi ! động Huyền-không
Mà đêm nghe tiếng khóc ở đáy lòng,
Ở trong phổi, trong tim, trong hồn nữa.
Em cố nghĩ ra một chiều vàng úa,
Lá trên cành héo-hắt, gió ngừng ru :
« Một khối tình nức-nở giữa âm-u,
« Một hồn đau rả lãn theo hương-khói,
« Một bài thơ cháy tan trong nắng dọi,
« Một lời run hoi-hóp giữa không-trung,
« Cả niềm yêu, ý nhớ, cả một vùng,
« Hóa thành vũng máu đào trong ác lặn ».

Đây là tất cả người anh tiêu-tán,
Cùng trắng sao bàng-bạc xứ Say Mơ,
Cùng tình em tha-thiết như văn thơ,
Ràng-rịt mãi cho đến ngày tận-thế.

19) NGỦ VỚI TRĂNG

Ta không nhấp rượu,

Mà lòng ta say...
Vì lòng nao-nức muốn
Ghì lấy đám mây bay...
Té ra ta vốn làm thi-sĩ,
Khát-khao trăng gió mà không hay !
Ta đi bắt nắng ngừng, nắng reo, nắng cháy
Trên sóng càn, sóng áo cô gì má đỏ hây hây...
Ta rình nghe niềm ý bâng-khuâng trong gió lảng,
Với là hơi thở nồng-nàn của tuổi thơ-ngây.
Gió nâng khúc hát lên cao vút,
Vần thơ uốn-éo lách rùng mây.
Ta hiểu ra rồi, trong một phút,
Lời tình chơi-với giữa sương bay.
Tiếng vàng rơi xuống giếng,
Trắng vàng ôm bờ ao...
Gió vàng đang xao-xuyến,
Áo vàng hồi chị chưa chồng đã mặc đi đêm.
Theo tôi đến tuổi xa miền,
Cõi thơ, cõi mộng, cõi niềm yêu-đương...
Mây trôi lơ-lửng trên giòng nước,
Đôi tay vốc uống quên lạnh-lửng.
Ngả nghiêng đôi cao bọc trăng ngủ,
Đầy mình lốm-đốm những hào-quang...

20) TRÚT LINH-HỒN

Máu đã khô rồi thơ cũng khô
Tình ta chết yếu tự bao giờ !
Từ nay trong gió, trong mây gió,

Lời thăm-thương rền khắp nẻo mơ.
Ta còn triu-mến biết bao người
Vẻ đẹp xa-hoa của một trời,
Đầy lệ, đầy thương, đầy tuyệt-vọng.
Ôi ! giờ hấp-hối sắp chia-phôi !
Ta trút linh-hồn giữa lúc đây,
Gió sầu vô hạn nuôi trong cây...
- Còn em sao chẳng hay gì cả ?
Xin để tang anh đến vạn ngày.

21) MỘT MIỆNG TRẮNG

Cả miệng ta trắng là trắng !
Cả lòng ta vô số gái hồng-nhan ;
Ta nhả ra đây một nàng,
Cho mây lặng-lờ, cho nước ngất-ngây,
Cho vì sao rụng xuống mái rừng say.
Gió thổi rào rào như lá đổ,
Suối gì trong-trắng vẫn đồng-trình.
Bóng ai theo dõi bóng mình,
Bóng nàng yêu-tinh.
Dịp cười như tiếng vỡ pha-lê...
Thưa, tôi không dám say-mê,
Một mai tôi chết bên khe ngọc-tuyền.
Bây giờ tôi dại tôi điên.
Chấp tay tôi lạy cả miền không-gian.
Hẹn tôi tảng-sáng đi tìm mộng,
Mộng còn lưỡng-vướng bến xa mơ...

Tiếng gà gáy rụng trắng đầu hạ,
Tôi hoảng-hồn lên, giận sửng-sờ !

22) BIỂN HỒN TA

Máu tim ta tuôn ra làm biển cả,
Mà sóng lòng rồn-rập như mây trôi.
Sóng lòng ta tràn lan ngoài xứ lạ,
Dâng cao lên, cao tột tới trên trời.
Ôi, ta đã mưa ra từng búng huyết,
Khi say-sưa với lượn sóng triền-miên,
Khi nhận lấy trong thâm tâm cay-nghiệt,
Giọng hồn-đau trăm vạn nỗi-niềm riêng.
Ta muốn níu hồn ai đương hiển-hiện,
Trong lòng và đang tắm máu sông ta
Ta muốn vớt ai ra ngoài sóng điện,
Để nhìn xem sắc mặt với làn da.
Ôi ngông-cuồng ! Ôi rồ-dại, rồ-dại !
Ta đi thuyền trên mặt nước lòng ta.
Ôi ngông-cuồng ! ôi rồ-dại, rồ-dại !
Ta cầm thuyền chính giữa vũng hồn ta !

23) HỒN LÀ AI

Hồn là ai ? là ai ! tôi chẳng biết,
Hồn theo tôi như muốn cột tôi chơi.
Môi đầy hương tôi không dám ngậm cười
Hồn vội mớm cho tôi bao ánh-sáng...
Tôi chết giả và no-nê vô vạn,

Cười như điên, sắc-sụa cả mùi trắng.
Áo tôi là một thứ ngợp hơn vàng,
Hồn đã cầu, đã cào, nhai ngấu-nghiến !
Thịt da tôi sượng-sần và tê điến,
Tôi đau vì rùng-rợn đến vô biên.
Tôi chìm hồn tôi xuống một vũng trắng êm,
Cho trắng ngập, trắng dồn lên tới ngực.
Hai chúng tôi lặng yên trong thốn-thức,
Rồi bay lên cho tới một hành-tinh,
Cùng ngả nghiêng lẫn-lộn giữa muôn hình,
Để gào-thét một hơi cho rởn ốc,
Cả thiên-đàng, trần-gian và địa ngục.
Hồn là ai ? là ai ? tôi không hay,
Dẫn hồn đi rờng-rã một đêm nay,
Hồn mệt là mà tôi thì chết giắc...

24) CÔ-LIÊU

Gió lùa ánh-sáng vô trong bãi,
Trắng ngậm đầy sông, chảy lảng-lai.
Buồm trắng phất-phơ như cuống lá,
Lòng tôi bát-ngát rộng bằng hai.
Tôi ngồi dưới bến đợi nường Mơ,
Tiếng rú ban đêm rạn bóng mờ,
Tiếng rú hồn tôi xô vỡ sóng,
Rung tầng không-khí, bạt vi-lô.
Ai đi lảng-lặng trên làn nước,
Với lại ai ngồi khít cạnh tôi ?
Mơ sao ngậm cứng thơ đầy miệng,

Không nói không rằng nín cả hơi !
Chao ôi ! ghê quá trong tư-tưởng,
Một vũng cô-liêu cũ vạ đời !

25) SÁNG-LÁNG

Sông Ngân đã im-lìm không tiếng sóng,
Mà lòng anh rào-rạt mãi không thôi !
Ở tầng cao khúc Nghê-thường đồng vọng !
Nghe gì đâu, em hỡi ! ráng mây trôi.

Anh đã thoát hồn anh ngoài xác thịt,
Để chập-chờn trong ánh-sáng mộng-lung,
Để tìm em đưa hai tay ràng-rịt
Mảnh tình thiêng ngả-ngón giữa không-trung.

Anh đã gặp hồn em đương chơi-với,
Bến Mê-hà trên giải nước mênh-mang.
Anh đã đón tình em bay phất-phới,
Như hương trắng đắm-thắm cõi không-gian.

Chúng ta biến, em ơi, làm thanh-khí.
Cho tan ra hòa-hợp với tinh-anh
Của trời đất, của muôn vàn ý-nhị,
Và tình ta sáng-láng như trăng thanh

26) HỒN LÀ KHỎI XÁC

Há miệng cho hồn văng lên muôn trượng,
Chơi-với trong khí-hậu chín tầng mây.
Ánh-sáng lạ sẽ tan vào hư-lãng,
Trời linh-thiên ; cao-cả gợi nồng-say...

Vì không giới, nơi trầm-hương vắng lặng,
Nên hồn bay vùn-vụt tới trăng sao,
Sóng gió nổi rùng rùng như địa-chấn,
Và muôn vàn thần-phách ngã lao-đao.

Cả hơi-hám muôn xưa theo ám-ảnh,
Hồn trơ-vơ không biết lạc về đâu ?
Và vướng phải muôn vàn tinh-khí lạnh,
Hồn mê-man bất tỉnh một hồi lâu.

Rồi sáng-sốt bay tìm muôn tử-khí,
Mà muôn sao xa-cách cõi hoang-sơ.
Hồn cảm thấy bụi-ngùi như rớm lệ.
Thôi hồn ơi, phiêu-lạc đến bao giờ !

Hồn hãy thoát-ly ra ngoài tâm-tướng
Là hồn đừng nghĩ-ngợi đến hồn trong,
Cứ để mặc hồn ngoài bay lửng-vững,
Ngao-du cùng khắp cõi trí mênh-mông.

Xác ta sẽ hút bao nguồn trăng loạn,
Ngắm vào trong cơ-thể những hoa-hương,
Và sẽ thở ra toàn hơi thở sáng,
Để trên cao, hồn khỏi lộn màu sương.

Rồi hồn ngắm tử-thi hồn tan-rã,
Bốc thành âm-khí loăng nguyệt cầu xa.
Hồn mất xác, hồn sẽ cười nghiêng-ngả,
Và kêu-rêu thảm-thiết khắp bao-la...

Ôi hồn thiêng-liêng không hề chết đặng,
Làm sao hồn chẳng hiểu nghĩa vô biên.
Ngày tận thế là ngày tán-loạn,

Xác của hồn, hồn của xác y nguyên.
Đêm nay ta khắc hồn ra khỏi miệng,
Để cho hồn đỡ bớt nỗi bi-thương
Nhưng khốn nỗi xác ta đành câm tiếng,
Hồn đi rồi, không nhập xác thê-lương.

27) SIÊU-THOÁT

Mới hay cõi siêu-hình cao tốt bậc,
Giữa hư-vô xây-dựng bởi trăng sao.
Xa lắm rồi, xa lắm, hỡi đường bao !...
Ai tới đó chẳng mê-mạn thần-trí,
Tòa châu-báu kết bằng hương kỳ-di
Của tình yêu rung-động lớp hào-quang.
Những cù-lao trôi-nổi xứ mệnh-mang,
Sẽ qui-tụ, thâu về trong một mối,
Và tư-tưởng, không bao giờ chấp-nối.
Là vì sao ? Vì sợ kém thiêng-liêng.
Trí vô cùng lan nghĩ rộng vô biên
Cắt-nghĩa hết những anh-hoa huyền-bí.
Trời bát-ngát không cần phô triết-lý.
Thơ lảng-lai chấp-chóa những hàng châu.
Ta hiểu chi trong áng gió nhiệm-mầu ?
Những hạt lệ của trích-tiên đầy-đọa.
A ha hả ! say-sưa chê-chán đã.
Ta là ta hay không phải là ta ?
Có gì đâu, cả thể với cao-xa,
Như cội-rễ của trăm nguồn đạo hạnh.
Hớp rượu mạnh, máu càng hăng sức mạnh,

Ôi điên rồ ! khoái-lạc đến ngất ngư.
Thương là thương lòng mình giận chưa nư.
Hồn vội thoát ra khỏi bờ trí-tuệ.

28) NGOÀI VŨ-TRỤ

Lụt Hồng-thủy trời không cho tái lại,
Khiến bồ-câu bay bổng quá không-gian.
- Ra không-gian là vượt hẳn thượng tầng.
Tấp-tới đến ở ngoài kia vũ-trụ,
Nơi khí-tượng bốc ngùn muôn tinh-tú,
Nơi không cho hồn lại-vãng quan-chiêm.
Sáng vô cùng, sáng-láng cả mọi miền,
Không u-ám như cõi lòng ma quỷ.
Vì có đấng hăng Sống, hăng Ngự-trị,
Nhạc thiêng-liêng đồn trôi khắp hư-linh.
Ồ say-sưa trên hết các tục tình,
Ồ thú lạ, những phút-giây thanh-thoát.
Hương cho thơm ứ đầy hơi khoái-lạc,
Máu cho cuồng run giận đến miên-man.
Hồn hời hồn, lên nữa, quá tinh-gian.
Tìm tới chốn chiêm-bao ngoài sự-thực.
Mộng là mộng tràn-trề muôn vạn ước.
Tình thơm-tho như gấm lệ còn nguyên.
Ta ước-ao đầu đội mũ triều-thiên,
Và tắm gội ở trong nguồn ánh-sáng.
Ca những điệu ngọc vàng cao sang-sáng,
Lời văng xa truyền-nhiễm đến vô song.

Bầu hạo-nhiên lồng-lộng một màu trong,
Không rung-động bởi tơ huyền náo-nức.
Hồn hỡi hồn, bay ra ngoài kia mức,
Nơi thiên sâu địa thảm giới Lâm-bô.
Say máu ngà, say nữa tới chừng mô
Cả Vũ-trụ tan theo ngày Phán-xét,
Là khủng-khiếp cả Trời Đất tiêu-diệt.

29) KHÓI-HƯƠNG TAN

Tối hôm nay muôn sao bơi nhấp-nhánh.
Sông Mê-hà đưa-đẩy sóng triền-miên...
Thuyền anh buông lửng-lơ trong hiu-quạnh,
Tới em chưa, đã tới bến lòng em ?

Mộng uyên-ương đang khi tim rào-rạt,
Thuyền anh neo đậu trước bến Hàn-giang.
Nhưng uyên-ương khi trắng sao bàng bạc,
Biến mất rồi, anh thấy khói-hương tan.

IV. XUÂN NHƯ Ý

THAY LỜI TỰA

Cho mau lên ! dồn ánh nguyệt vào đây... Lời thơ ta sẽ sáng trưng như thất-bảo. Tình-cảm ta sẽ nóng ran như mặt trời. Ý-tứ ta sẽ cao-cường hơn ngọn núi.

Lạy Chúa Trời tôi ! Hãy ban cho tôi hằng hà sa số là ơn lành, ơn cả... Thơ tôi sẽ rất no, rất ớn, rất nư, trọng-vọng như tài-hoa, cao-sang như nhân-đức, chói-chan vô vàn phước-lộc...

Ôi ! Trời hạo-nhiên đây không phải là công-trình châu-báu của Người sao !

Lòng vô lượng đây không phải do phép-tắc màu-nhiệm của Đấng Vô-thỉ Vô-chung ?

Đưa ra, nào là nhạc thơm, hương gấm, mộng ngọc và hoa trinh-bạch, đàn ly-tao, tranh tuyệt phẩm...

Đưa ra, nào là gió chia-biệt, trăng đoàn-viên, chim tứ-chiến, mây giang-hồ, và nào là trời thanh-sắc, lòng nhũ-hương, niềm một-dược.

Vẫn là chưa bưa, chưa đã, chưa nguôi được chi muôn sao !...

Phải mời cho được XUÂN THIÊN ra đời...

Bình-an cả và thiên-hạ...

Vì chưng muôn xuân là lương-thực ngon-ngọt, mỹ-vì, ánh xuân là nguồn tở-tưởng thơm-tho, tinh-khiết, khí xuân

là mạch trường sinh bất tử, tình xuân là cung cầm nguyệt
mê-ly, tuổi xuân là NGỌC NHƯ Ý, tên xuân là DẠ LAN
HƯƠNG.

Và xuân là phong-vị thái-hòa của năm muôn năm, trời
muôn trời, châu-lưu trên thượng tầng không-khí, bàng-bạc
cả giải Hà-sa, chen-lấn vô tận hồn tạo-vật...

Loài người hãy tận hưởng một hơi cho dã ngân và cao
rao danh Cha cả sáng.

Và loài người hãy cảm ơn Thi-nhân đã đổ hết bao nhiêu
nguồn máu-lệ, đã từng uống mật đắng-cay trong khi miệng
vẫn tươi-cười sốt-sắng...

Hãy cầu nguyện bằng trăm kinh mây gió.

Hãy dâng cho một tràng chuỗi trắng sao...

Thi-nhân sẽ vừa say-sưa, vừa điên-cuồng, ọc ra từng
búng thơ sáng-láng, phương phi như một mùa XUÂN NHƯ Ý.

Viết tại Qui-nhơn trong một ngày rất say, rất dại và rất
nhớ, rất thương.

HÀN MẠC TỬ

1) RA ĐỜI

Một chiều xanh, một chiều xanh huyền-hoặc,

Sáng bao-la vầy lút cõi thiên-không.

Xuất thế-gian chưa có tại trong lòng,

Muôn ý-tứ say chìm nơi bất-giác ;

Hương cảm-dỗ mê người trong khoái-lạc.

Thiên-địa đắm hoang-mang...

Là đương khi thờ lạy cả Thiên-đàng,
Bay những tiếng tung-hô thánh đức,
Muôn thần phẩm trong lừng lừng châu-chực,
Ánh hào-quang chan-chói ngất lưu-ly,
Ôi ! cao sang khôn ví, trọng ai bì...
Trên nước cả có vô vàn châu-báu,
Trí rất ngợp, bởi chung xuân hồn-hậu
Đã ra đời, theo lệnh của Ngôi Hai...
Ôi ! thánh tai, thánh tai và thánh tai !
Cả trời bỗng nổi lên muôn điệu nhạc
Rất trọng-vọng, rất thơm-tho, man-mác,
Rất phương phi, trên hết cả anh-hoa.
Xuân ra đời...
Điểm ngọc ấm như ngà,
Thơ có tuổi và chiêm-bao có tích,
Và tâm-tư có một điều rất thích,
Không nói ra vì sợ bớt say-sưa :
« Chàng ơi ! chàng ơi ! Sự lạ hôm qua,
« Mùa xuân tới mà không ai biết cả... »

2) ĐIỂM LẠ

Đức tin thơm hơn ngọc,
Thơ bay rồi thơ bay...
Mau gò giai-âm lại,
Sốt bớt nghĩa đương say.
Có tin thôn xa đến,
Có điểm lạ đêm nay :

Đóng cửa mười phương lại
Dồn ánh-sáng vào đây.
Ngoài không-gian rất mát
Chim thanh-tước ra đời...
Nêu cao hơn tiếng nhạc
Mùa hát sẽ xanh tươi...
Năm nay tôi thương tuổi,
Sai hẹn với người xa...
Năm nay xuân nhắc mãi.
Nước mắt liền ứa ra...

3) NGUỒN THƠM

Trí đương no và khí xuân đương khỏe,
Nhạc đương say và rượu vẫn còn thơm,
Nên muôn cánh thủy-tiên chưa dám hé
Trong phút-giây trân-trọng của linh-hồn.
Tiếng pháo đi : bao nhiêu kinh cầu-nguyện
Đều dâng lên cho đến chín tầng mây.
Hơi xuân ấm mĩ-vì hơn dạ yển,
Ta đem ươm trong ý-vị đêm nay.
Ta cho ra một giòng thơ rất mát,
Mới tinh-khôi và thanh-sạch bằng hương.
Trời như hộp phải hơi men ngan-ngát,
Đắm muôn ngôi tinh lạc xuống mười phương.
Cả trời bỗng diêu diêu như bấu vỡ :
Nên tiếng vang thầm dội đến thâm tâm,
Mà ta ngỡ đấng Tiên-tri muôn thuở

Giữa đêm nay còn đứng giảng Phúc Âm.
Tứ thời xuân, ! tứ thời xuân non nước !
Phút thiêng-liêng nhuần gội ánh thiếu-quang.
Thiên-hạ bình, và trời tuôn ơn phước.
Như triều thiên vờn lượn khắp không-gian.
Ta há miệng cho nguồn thơm trào vọt :
Đường thơ bay sáng-láng như sao sa...
Trên lụa trắng mười hai giòng chữ ngọc
Thuê như thuê rồng phượng kết tinh-hoa.
Ta cao ngâm giọng vô cùng thanh-thoát
Khiến châu thân rung-động thể tứ-trắng
Toan ngắt đi trong cơn mê khoái lạc,
Mẹ dấu-yêu liền vội đến tay nâng...
- « Đây, thi-sĩ của đạo quân Thánh-giá
« Nửa đêm nay vùng dậy để tung-hô,
« Để sót cho cả xuân xuân thiên-hạ
« Hương mến-yêu là lộc của lời thơ ».

4) XUÂN ĐẦU TIÊN

Mai sáng mai, trời cao-rộng quá !
Gió căng hơi và nhạc lên mây.
Đôi lòng cũng ấm như xuân ấm,
Chỉ có ao xuân trắng-trẻo thay...
Mai này thiên-địa mới tinh-khôi,
Gió căng hơi và nhạc lên trời,
Chim khuyên hót tiếng đầu tiên hết,
Hoa lá hồ-nghi sự lạ đời.

Trái cây bằng ngọc vỏ bằng gấm,
Còn mặt trời kia tựa khối vàng...
Có người trai mới im như nguyệt,
Gió căng hơi và nhạc lên ngàn.

Thuở ấy càn-khôn mới dựng nên,
Mùa thơ chưa gặt tốt-tươi lên,
Người thơ phong-vận như thơ ấy
Nào đã ra đời ngọc biết tên.

Xuân gấm đầu tiên giữa Cõi Đời
Mùi thơm ngây-dại sóng con người !
Hãy hoan-hô, lời cao như sấm :
-Vạn tuế, bay ơi ! nắng rợp trời !

5) ĐÊM XUÂN CẦU-NGUYỆN

Trời hôm nay bình-an như nguyệt bạch,
Đường trăng xa, ánh-sáng tuyệt vời bay...
Đây là hương quý-trọng thắm trong mây
Ngời phép lạ của đức tin kiều-diễm.
Câu tàn-tạ, không khen long cả phẩm :
Bút Xuân Thu mùa nhạc đến vừa khi
Khắp mười phương diễm lạ trở hoài-nghi :
Cây bằng gấm, và lòng sông toàn ngọc ;
Và đầu hôm một vì sao liên mộc
Ở phương Nam mẫu-nhiệm biết ngần mô !
Vì muôn kinh đồn-dập cõi thơm-tho,
Thêm nghĩa-lý sáng trưng như thất-bảo.
Ta chấp hai tay lạy quì hoan-hảo,
Ngửa trông cao, cầu-nguyện trắng không-gian

Để vừa dâng vừa hiệp bốn mùa xuân
Nở một lượt giàu-sang hơn Thượng-đế.
Đã no-nê, đã bưa rồi, thế-hệ
Của phường trai mê-mẩn khí thanh-cao
Phượng-hoàng bay trong một tối trăng sao
Mà ánh-sáng không còn khiêm-nhượng nữa ;
Đương cầu xin ọc thơ ra đường sữa,
Ta ngất đi trong khoái-lạc của hồn đau...
Trên chín tầng, diêu-động cả trần-châu
Dường sống lại muôn ngàn hoa phẩm-tiết,
Nhịp song đôi : này đây, cung cầm-nguyệt
Uớp lời thơ thành phước-lộc đường tu
Tôi van-lơn, thăm nguyện Chúa Giê-su
Ban ơn xuống cho mùa xuân hôn-phối,
Xin thứ-tha những câu thơ tội-lỗi
Của bàn tay thi-sĩ kẻ lên trăng :
Trong bao đêm xao-xuyến vũng sông Hằng

6) NHỚ-THƯƠNG

Trầm ngán-nghê bay trong lãnh cung,
Xuân thơm bối-rối ngọt vô cùng ;
Ôi chao, Thánh-thượng vô tâm quá !
Lòng thiếp buồn như một tấm nhung.
Ở đây châu-báu vô tri hết,
Pho sách quần phương lộ ý nhiều...
Hãy tìm cho được hoa cung cấm,
Xem thử tên hoa có mỹ-miêu.

Ngoài kia xuân đã thắm duyên chưa ?
Trời ở trong đây chẳng có mùa,
Không có niềm trăng và ý nhạc,
Có người cung-nữ nhớ-thương vua...
Đừng ai nhắc-nhở đến xuân trong ;
Vô số là xuân chiếm mọi lòng.
Mỗi người đều có xuân riêng cả
Thiếp viết xuân trên mảnh lụa hồng...

7) THÁNH-NỮ ĐỒNG TRINH MARIA

Như song lộc triều nguyên : ớn phước cả,
Dâng cao dâng thần nhạc sáng hơn trăng.
Thơm-tho bay cho đến cõi Thiên-đàng
Huyền-diệu biến thành muôn kinh trọng thể.
Và Tổng-lãnh Thiên-thần quỳ lạy Mẹ
Tung-hô cầu đường hạ ngớt châu sa.
Hương xông lên lời ca-ngợi sum-hòa :
Trí miêu-duệ của muôn vì rất thánh.
Maria ! Linh-hồn tôi ớn-lạnh !
Run như run thần-tử thấy long-nhan,
Run như run hơi thở chạm tơ vàng...
Nhưng lòng vẫn thắm-nhuần ơn triu-mến.
Lạy Bà là Đấng tinh-truyền thánh vẹn
Giàu nhân-đức, giàu muôn học từ-bi,
Cho tôi dâng lời cảm tạ phò nguy
Cơn lậm-lụy vừa trải qua dưới thế.
Tôi cảm-động rưng rưng hai hàng lệ :

Giàng thao thao bất tuyệt của nguồn thơ.
Bút tôi reo như châu-ngọc đèn vua ;
Trí tôi hớp bao nhiêu là khí-vị...
Và trong miệng ngậm câu ca huyền-bí,
Và trong tay nắm một nắm hào-quang...
Tôi no rồi, ơn võ-lộ hòa chan.
Tấu lạy Bà, Bà rất nhiều phép lạ.
Ngọc như-ý vô tri còn biết cả
Huống chi tôi là Thánh-thể kết-tinh.
Tôi ưa nhìn Bắc-đẩu rạng bình-minh,
Chiếu cùng hết khắp ba ngàn thế-giới...
Sáng nhiều quá cho thanh-âm vời vợi,
Thơm đường bao cho miệng lưỡi không-khen.
Hỡi Sứ-thần Thiên-chúa Gabriel,
Khi Người xuống truyền tin cho Thánh-nữ,
Người có nghe xôn-xao muôn tinh-tú ?
Người có nghe náo-động cả muôn trời ?
Người có nghe thơ mầu-nhiệm ra đời
Để ca-tụng, bằng hoa dương sáng-láng
Bằng tràng hạt, bằng Sao Mai chiếu rạng
Một đêm xuân là rất đổi anh-linh ?
Đây rồi ! đây rồi ! chuỗi ngọc vàng kinh.
Thơ cầu-nguyện là thơ quân-tử ý.
Trượng-phụ lời và tông-đồ triết-lý,
Là Nguồn Trăng yêu-mến Nữ Đồng-trinh,
Là Nguồn Đau châu-lụy Nữ Đồng-trinh...
Cho tôi thả hai hàng cây bạch-lạp,

Khói nghiêm-trang sẽ dâng lên tràn-ngập
Cả hàn-giang, cả màu-sắc thiên-không
Lút trí khôn và ám-ảnh hương lòng
Cho sốt-sắng, cho mê-mê nguyện-ước...

Tấu lạy Bà, lạy Bà đầy ơn-phước,
Cho tình tôi nguyên-vẹn tợ trắng rằm,
Thơ trong-trắng như một khối băng tâm
Luôn luôn reo trong hồn, trong mạch máu ;
Cho vỡ-lở cả muôn ngàn tình-đầu,
Cho mê-mê âm-nhạc và thanh-hương,
Chim hay tên ngọc, đá biết tuổi vàng,
Lòng vua-chúa cũng như lòng lê-thứ.
Sẽ ngậy-ngất bởi chưng thơ đầy-ứ
Nguồn thiêng-liêng yêu-chuộng MẸ SẦU BÌ.

Phượng trì ! Phượng trì ! Phượng trì ! Phượng trì !
Thơ tôi bay suốt một đời chưa thấu,
Hồn tôi bay đến bao giờ mới đậu
Trên triều-thiên ngời-chói vạn hào-quang ?

8) NÀY ĐÂY LỜI NGỌC SONG SONG

Này đây lời ngọc song song,
Xin dâng muôn sóng tơ đông với với.
Xin dâng này máu đang tươi,
Này đây nước mắt giọng cười theo nhau.
Mới hay phong-vị nhiệm-mầu,
Môi chưa nhấp cạn mạch sầu đã tuôn.
Ờ Địch ơi ! lệ có nguồn,
Hãy chia bớt nửa nỗi buồn sang tôi.

Hôm nay trời lửng-lơ trời,
Dòng sông ánh-sáng sẽ trôi hoa vàng.
Tôi ngồi ở bến Hàn-giang,
Khóc thôi mây nước bàng-hoàng suốt đêm.

9) SAY CHẾT ĐÊM NAY

Trời hàn-giang đêm nay không sáng,
Lòng cô-liêu đồng vọng làm chi ?
Gió đông đòi gặp tình si,
Ôi chao quẩn-quít nói gì nhớ-thương.
Trăng cổ-độ hết vương cảnh trúc
Hẹn đoàn viên tình thật chiêm-bao.
Đêm nay lại giống đêm nào,
Nhấp xong chung rượu buồn vào tận gan.
Say thôi lại muốn Nàng nâng-đỡ,
Nhưng Nàng xa từ thuở vu-qui.
Nhớ thôi lòng những sầu-bi,
Lệ rơi vào rượu, hàng mi lờ-đờ...
Ta là khách bơ vơ phàm-tục,
Nhớ cầm trăng cung-bạc tiêu-tao.
Không ai trang-điểm má đào,
Cho ta say chết đêm nào đêm nay.

10) PHAN-THIỆT ! PHAN-THIỆT !

Nhớ khi xưa ta là chim phượng-hoàng
Vỗ cánh bay chín tầng trời cao ngất...
Bay từ Đào Ly đến trời Đâu Suất ;
Và lùa theo không biết mấy là hương...

Lúc đăng vân gặp ánh-sáng chận đường,
Chạm tiếng nhạc, va nhằm thơ thiên-cổ...
Ta lôi-đình thấy trắng sao liễn mỗ :
Sao tan-tành rơi xuống vũng chiêm-bao,
Trắng tan-tành rơi xuống một cù-lao
Hóa đài-diện đã rất nên tráng lệ.
Ở ngôi cao, ngược mắt ra ngoài bể
Phong-lưu ghê, sang-trọng chẳng vừa chi.
Ta mê-man như tới chốn Phụng-trì
Ở mãi đây không về Thiên-cung nữa.
Nhưng phép lạ ! có một vì tiên-nữ
Hao hao như nường nguyệt cỏi Đào-nguyên.
Ta đắm-mê trong ánh-sáng trần-duyên
Và van lạy xin cô nường kết ngãi ;
Mĩa-mai thay cho phượng-hoàng si đại
Là ta đây đương ở kiếp muôn chim...
Trở lại Trời tu-luyện với muôn đêm
Hớp tinh-khí lâu năm thành chánh quả.
Ta trở nên như ngọc đàn kim mớ.
Rất hào-hoa, rất phong-vận : Người Thơ...
Ta là trai khí-huyết ước-ao mơ
Người thực-nữ sanh giữa thời vô thượng.
Rồi ngây-dại nhờ thất-tinh chỉ hướng,
Ta lang-thang tìm tới chốn Lầu-trang :
Lầu Ông Hoàng, người thiên-hạ đồn vang,
Nơi đã khóc, đã yêu-thương da-diết...
Ôi trời ôi ! là Phan-thiết ! Phan-thiết !
Mà tang-thương còn lại mảnh trắng rơi...

Ta đến nơi, Nường ấy vắng lâu rồi.
Nghĩa là chết từ muôn trăng thế-kỷ ;
Trắng vàng ngọc, trắng ân-tình, chưa phỉ !
Ta nhìn trăng khôn xiết ngậm-ngùi trăng.
Ta vãi tung thơ lên tận sông Hằng,
Thơ phép-tắc bỗng kêu-rêu thống-thiết :
Hỡi Phan-thiết ! Phan-thiết !
Mi là nơi ta chôn hận nghìn thu,
Mi là nơi ta sầu-muộn ngất-ngư...

11) ĐỪNG CHO LÒNG BAY XA

Thượng-thanh-khí tiết ra nguồn tinh-khí.
Xa xôi đời trăng mọc nước Huyền-vi,
Đây Miên-trường, đây Vĩnh-cửu, Tề-phi !
Cao cao vượt với hai hàng bóng-vía.
Trời nhật-nguyệt cầu vòng bắt tứ phía,
Ôi Hoàng-hoa, hồn-phách đến nơi đây.
Hương ân-tình cho kết lại thành giây,
Mong-manh như lời nhớ-thương hàng triệu.
Đàn cung bậc gió dờn lên âm-điệu,
Sững lòng chưa ? Say chấp cả thanh-bai.
Sang chơi thôi, sang chơi thôi ! mà ai,
Thu đây rồi bước lên cầu Ô-thước,
Sao ! Vàng sao rơi đầy trên sóng nước,
Đừng ngã tay mà hứng máu trời sa.
Thôi kéo về đừng cho lòng bay xa...
Thu vườn này, thu vườn ra như ý...
Mau rất mau trong muôn hoa kiều-my,

Mùa rất trai và ánh-sáng rất cao.
Đừng nói buồn mà không-khí nao nao,
Để chơi-vơi này bông trắng lá gió,
Để phiêu-phiêu này, tờ thơ vàng-võ,
Để dầm-dề hạt lệ ta đôi ta.
Tầng thượng tầng lầu-đài ngọc đơm ra,
Khói nhạt nhạt xen vô màu xanh biếc.
Tiếng huyền-địch gò theo tia yển-nguyệt,
Đẩy-đưa dài hơi ngào-ngọt trầm mơ.
Thịnh không tan như bào-ảnh hư-vô,
Giải ngân-hà biến theo cầu Ô-thước.
Và ước-ao và nhớ-nhung lẫn-lướt,
Đắm im-lìm trong mườn-tượng buồn thiêu.

